

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

6 An consecratio vtriusq[ue] speciei sit de essentia huius sacrificij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

Cum hoc sacrificiū offerimus, postea facimus mentionem etiam eorum qui ante nos obdormierunt. & inf. Deniq̃ pro omnibus oramus, qui inter nos vita functi sunt, maximū credentes animarum iuamēn pro quibus offertur obsecratio sancti illius & tremēdi, quod in altari positum est, sacrificij: quibus verbis satis declarat post consecrationem orari pro defunctis, non de nouo pro eis sacrificium offerēdo, sed interpretando & impetrando, ratione sacrificij oblati, & Deo iterum representando oblatam hostiam, quæ præsens adest.

Dubium.

Vna vero superest difficultas circa dicta, nam videtur ex eis sequi, iure diuino nō teneri Sacerdotem sacrificantē ad sumendum sacramentū: consequens autē falsum est: ergo. Sequela patet, quia nullum habemus præceptū positū à Christo specialiter latum, & sacerdotibus impostum de hac sumptione: si ergo hoc esse potest de iure diuino, solū est, in quātum hæc obligatio intrinsece continetur, in generali & naturali obligatione efficiendi perfectum sacrificium: hæc autem obligatio nulla est, si sumptio non est pars sacrificij: quia, si non est pars, sacrificium erit sine illa perfectum: obligatio autem participandi de hostia sacrificata, non est intrinseca & naturalis, cum necessaria non sit in omni sacrificio, vt dictum est: stante ergo doctrina tradita, quod sumptio non est de substantia sacrificij: non est cur dicatur talis sumptio iure diuino necessaria: cōsequens autē est in primis contra D. Tho. q. 82. a. 4. imo videtur esse contra antiqua decreta in ca. Comperimus, de Consec. d. 2. vbi dicitur immane esse sacrilegiū, nō sumi vtramq̃ speciem ab eo, qui sacrificat; & in c. Relatum. de Consec. d. 2. vbi idē præceptum declaratur, dicitur: Quale erit sacrificiū, cuius neque ipse sacrificas particeps esse dignoscitur? Vbi hoc videtur fundari in ipsa ratione sacrificij. Idem colligitur ex Concilio Trident. sess. 13. ca. 8. quin potius tam necessarium iudicatum est in Ecclesia, vt post consecrationem sequatur sumptio, vt, si contingat Sacerdotem consecrantem non posse sumere, debeat alius loco eius substitui, vt consummet sacrificium, vt docet D. Thom. in hac q. art. 6. ad 1. ex c. Illud, & c. Nihil, 7. q. 1. & idem habetur in regulis Missalis de suppleendis defectibus Missæ: indicatur ergo hæc sumptio esse præceptum tanquā de substantia sacrificij: alias, non oportuisset Ecclesiā tam sollicitam esse de supplenda re accidentali & extrinseca, si supponeretur iam perfectum sacrificium. Quin potius vix potest assignari ratio differentie, cur magis sit necessarium, Sacerdotē sumere, quam distribuere alijs altantibus, & per ipsum offerentibus, vt ipsi sumant, cum certius constet, Christum distribuisse Eucharistiam, quam sumpsisse: & vtrumq̃ dicatur esse extra rationem sacrificij: & tantum quidā vsus sacramenti, & participatio victimæ immolatæ. Respondetur esse quidem præceptum Sacerdotibus, vt vtramque speciem sumant, cum sacrificant: vt est satis constans ex dictis, & ex vsu Ecclesiæ. Adde vero deinde, non ideo hoc esse præceptum, vt per eā actionem sacrificent, sed vt participent de oblato sacrificio, & ipso opere ostendant, se consentire sacrificio, iuxta illud 1. ad Corinth. 10. (Qui edunt hostias, particeps sunt altaris.) Ita sumitur ex D. Thom. in hac & præcedente q. vtrobiq̃ art. 4. Dicit vero vterius potest, de ratione huius sacrificij esse ordinem ad sumptionem: quia, licet per se primo sit propter diuinū cultum, consequenter vero etiam est institutum, vt hostia in eo immolata & consecrata, sit animarū, seu fidelium cibus, & hoc modo, ordo ad sumptionē potest aliquo modo dici de ratione huius sacrificij, quamuis sumptio ipsa non sit de substantia eius, sed extrinseca quædam perfectio & consecratio cuiusdā finis intenti in ipsa re consecrata & sacrificata: & hoc sensu intelligendū est, quod ait August. 16. de Ciuit. ca. 5. manducare panem esse in nouo Testamento sacrificiū Christianorum sc. quātum ad rem oblatam:

D. Thom.

Conc. Trid.

Solutio.

1 Cor. 10.

Ordo ad sumptionem est de essentia Eucharistia sacrificij.

nam, sicut sacrificia vetera post oblationem dabantur Iudeis in escam, ita loco illorum in lege noua datur fidelibus panis consecratus in cibum, ideoq̃ præcipitur Sacerdotibus, vt vel ipsi sumant, & de sacrificio participent. An vero hoc præceptum iuris diuini sit, non satis mihi constat: nam Conc. Trid. solum dicit, Ecclesię morē semper fuisse, vt Sacerdotes celebrantes, se ipsos cōmunicent. Qui mos, inquit, tanquam ex traditione Apostolica descendens iure ac merito retineri debet. Vbi nihil dicit de diuino iure: quia nec traditio Apostolica statim infert ius diuinum: nec tam intēdit Conciliū ibi docere, quid præceptū sit, quā, quid liceat, scilicet, quod liceat Sacerdoti offerenti communicare se ipsum, vt statim Canon definit. Alia vero antiquiora decreta, quamuis præceptum declarent, non tamen satis explicant, iure diuino latum esse: imo nec D. Tho. docet expresse, hoc esse præceptum iuris diuini. Si autem propter coniecturas adductas dicendum videatur hoc esse præceptum diuini iuris: ad difficultatem propositam respondendum est, tale præceptum non colligi ex sola ratione, nec ex natura sacrificij vt sic, sed ex traditione & sensu Ecclesiæ, ex quo intelligimus, hanc fuisse Christi voluntatē, non quia sumptio sit de substantia sacrificij, sed vt mysterium Eucharistię omni ex parte, tam in ratione sacrificij, quā sacramenti, consummetur, & ad vsum reducatur, saltem à ministro publico conciente illud, & præterea, vt minister ipso opere se exhibeat perfectū ministrum: ostendendo ad se sacrificium pertinere, seq̃ illi consentire, esseq̃ dispensatorem illius cibi, cuius primo sit particeps.

Sacerdotem de sacrificio participare de iure esse diuino præbabile est.

SECTIO VI.

Vtrum consecratio vini, an vtriusq̃ speciei, sit de essentia huius sacrificij, & sub qua ratione.

Hæc sola quæstio superesse nobis videtur, vt totā huius sacrificij essentia explicata maneat. Duō vero in titulo coniungimus, quæ inter se connexa sunt. Vt vero id, quod quæritur distinctius intelligatur, aduertendum est, tria posse in consecratione considerari. Primum est, destructio panis & vini facta in honorem & cultum Dei, sicut olim animal interficiebatur. Secundum est, quod Christus sit præfens sub speciebus similiter in Dei cultum & honore. Tertium est, quod per consecrationem vtriusq̃ speciei sit mactatio mystica, quatenus ex vi verborum corpus & sanguis sacramentaliter separantur: licet re ipsa coniuncta sint per concomitantiam. Et quidem primum & secundum, quamuis ratione physica distincta sint, tamē in ordine ad sacrificium per modum vnius consideranda sunt, quatenus vnam componunt consecrationem, & quali mutationem, sicut in alijs proprijs mutationibus contingit ex delitione termini, à quo, & effectiōne termini ad quem, vnam componi mutationem. Itaq̃ primum illud (scil. destructio panis) præcise sumptum non constituit rationem sacrificij, sed est, quasi via quædam seu dispositio ad sacrificiū: quia in ea solum intelligitur id quod se tenet ex parte materiæ, seu termini à quo: nondum autem intelligitur terminus ad quem, qui est Christus immolatus. De secūdo igitur & tertio est disputatio. Et ratio dubij esse potest, quia in consecratione singularium specierum est non solum delitio materiæ, quoad substantiam panis & vini, sed etiam præsentia sacramentalis ipsius Christi in honorem Dei facta: est ergo in vnaquaq̃ consecratione essentialis ratio sacrificij. Et confirmari potest ex dictis, quia statim, ac consecratur panis, iam est aptus & sacer cibus fidelium, etiā antequam consecratur calix: ergo iā est victima immolata: quia ante immolationē non est victima apta in cibū, & ideo terminus consecrationis dicitur à Patrib⁹ esse Christus immolatus, qui propterea statim incipit esse hostia sancta, & immaculata. In contrarium vero est, quia hoc sacrificiū

Dubitandi ratio.

Hhhh 4 In oppositū, essen-

essentialiter requirit expressam representationem sacrificij crucientis, sed hæc non fit in consecratione vnius speciei, sed vtriusq; simul, quatenus separatim consecrantur ex vi verborum: ergo in vtraq; simul posita est substantia sacrificij.

1. *Opinio.*

Duas in hac re inuenio extremè dissidentes sententias. Prima affirmat, consecrationem cuiuscunq; speciei per se sumptam, essentialiter esse veram sacrificiationem, ratio enim facta ostendit, in singulis esse quicquid est de ratione sacrificij, quia per eam res oblata ex profana efficitur sacra, & diuino cultui dicitur, quod satis est ad rationem sacrificij, iuxta doctrinam Diui Thomæ in 2. 2. quaest. 85. art. 3. ad 3. Idem tenet Ruard. & Cassal. locis supra citatis. Quod si obijcias primò, quia in singulis consecrationibus, ex vi verborum non conficitur totus Christus, sed corpus vel sanguis: respondent, hoc nihil referre, nam satis est, quod re ipsa consecratur totus Christus siue id fit ex vi verborum, siue per concomitantiam, eo vel maxime, quod corpus & sanguis Christi, per se sufficeret ad essentiam sacrificij, cum sit in hinc va loris. Si obijcias secundo, quia sequitur, duas consecrationes esse duo sacrificia; quia in vnaquaque earum reperitur æqualis ratio sacrificij, quia per vtraque fit æqualis immutatio creaturæ, & offertur res infiniti valotis, tam ex vi verborum, quam per concomitantiam, & vtramq; Christus æque adhibuit, & de vtraq; dixit, Hoc facite: & in vtraq; considerare licet æqualem significationem, tam moralem quam mysticam: ergo vtraq; erit verum sacrificium, & consequenter erunt duo sacrificia: respondebunt, negando sequelam: quia, licet in singulis sit essentia sacrificij, tamen, quando moraliter vniuntur, non est in singulis earum per modum totius, sed per modum partis integrantis vnum integrum sacrificium. Sic ut in rebus physicis, quamuis essentia aquæ sit in qua liber parte eius, tamen, cum vniuntur, non sunt plures aquæ, sed vna. Et in hoc eodem mysterio in ratione Sacramenti considerato, quamuis in singulis speciebus sit vera ratio sacramenti, nihilominus ex vrisque vnum constat sacramentum, quod, licet in specie heterogeneum videatur, tamen in ratione formali signi homogeneum est. Sic ergo erit in præfenti, quoad rationem sacrificij: nam etiam sub hac ratione completur vna significatio expressior ex vtraque consecratione, quæ ad ipsum sacramentum terminatur: vnde sicut sacramentum est vnum, ita sacrificatio erit vna. Quod si tandem obijcias tertio, in singulis consecrationibus non esse perfectam imaginem, & representationem passionis Christi: respondebunt, significationem mysticam non esse adeo intrinsecam & essentialem sacrificio, sicut moralem: id eoq; in hoc genere satis esse, quod quælibet consecratio per se aliquo modo dicitur passionem indicet: nam hoc ipso, quod corpus solum consecratur ex vi verborum, vel solus sanguis, illud conficitur vt exanguis: hic verò vt effusus, seu separatus à corpore existens: & ita per singulas consecrationes indicatur mors, quod si per vtramque simul expressius representatur, inde solum fit, in eis esse magis integrum, & perfectum sacrificium: non verò totam sacrificij essentiam, ita vt tota fit in vtraque simul, & non in singulis consecrationibus: erunt ergo hæc consecrationes, partes integrales, non essentiales vnius sacrificij.

2. *Opinio.*

Secunda opinio extremè contraria est, consecrationem tam vnius, quam duarum specierum, quatenus est realis transmutatio vel transsubstantiatio, & includit illa duo, quæ in principio considerari posse diximus non pertinere intrinsece ad essentiam huius sacrificij, sed esse quid præsuppositum ad mastrationem mysticam, quæ consistit in representatione corporis & sanguinis, acti in re essent separata: sub qua ratione mystica mastrationis dicunt, consecrationem habere finem & essentiam huius sacrificij:

nam reliqua mutatio panis, neq; est primario intenta à sacrificante, neque in ea posita est aliqua religionis actio, quæ sacrificiali modo fiat ad Deum placandum, quia solum potest placari respiciendo in faciem Christi sui sacrificari: est ergo solum veluti conditio præsupposita, & quasi instrumentum quoddam, quo vtitur Deus ad mastrandum quodammodo actionem mysticam, in qua mastratione posita est essentia huius sacrificij. Hanc opinionem tenet & late exponit Sebaldianus Episcopus Oxoniensis tractat. de Sacrif. cap. 11. & 14. secutus Alanum lib. de Sacrif. cap. 19. & 20. Ex quibus vix colligere possum solidum huius sententiae fundamentum, aut quomodo percipi possit mastrationem realem, vt infra dicam. Potest tamen in hunc modum ex eorum doctrina fundari: nam ex tribus supra numeratis, primum, quod est panis destructio non potest per se ad rationem sacrificij intrinsece pertinere, propter rationes insinuatias inter explicandam ipsam opinionem; scilicet quia, neq; est per se intenta, neq; fit ad placandum Deum, etenim alias panis ellet res principaliter oblata in hoc sacrificio, sicut in veteribus sacrificiis, in quibus alicuius rei destructio vel interfectio fiebat ad honorandum vel placandum Deum; res quæ peribat, erat principaliter oblata, & in hoc sacrificio nullo modo dici potest: primum ergo illud non potest ad essentiam huius sacrificij per se pertinere. Secundum autem, scilicet præsentia corporis & sanguinis Christi sub speciebus, pertinet ad rationem sacramenti, quod conficitur per mutationem panis & vini in corpus & sanguinem Christi sacramentaliter existentia: ergo illud etiam sub ea ratione non pertinet intrinsece ad essentiam sacrificij: nam ratio sacrificij, & ratio seu constitutio sacramenti, diuersæ esse debent. Superest ergo tertium, scilicet mystica mastratio, in qua essentia sacrificij consistit. Et quia hæc mastratio intelligi non potest sine duplici specie separatim ex vi verborum continente corpus & sanguinem Christi, inde consequenter concludunt, consecrationem vtriusque speciei sub prædicta ratione ad essentiam sacrificij necessarium requiri. Non explicant autem prædicti auctores, an dicenda sit vtraque species de essentia, vel de integritate sacrificij: magis vero indicant esse de essentia, quia ad mastrationem, vt sic, non satis est quodcunque signum, vel indicium mortis Christi, sed necessaria est, veluti actualis effusio & separatio sanguinis à corpore: hæc autem non est, nisi ambæ species concurrant.

In vtraque harum opinionum aliquid verum reperitur: neutra tamen earum videtur omnino rem explicasse, & fortasse aliqua ex parte de modo loquendi magis, quam de re disputant. Supponamus ergo, quod sæpe diximus, aliud esse loqui de institutione, quæ fieri potest circa has easdem actiones, aliud verò de institutione, quæ facta est: nam de possibili loquendo, constat, potuisse Deum instituire, vel vnam vel duplicem consecrationem, in ratione sacrificij idque vel ratione mutationis panis, in honorem eius factæ, vel ratione termini sub speciebus panis constituti, vel præcisè propter ipsum, vel simul propter representationem alterius realis mastrationis: nihil enim horum per se repugnat, & in quolibet reperiri potest sufficiens aptitudo & proportio, vt ex impositione possit recipere significationem ad sacrificium requisita: vt, si fingamus hominem non peccasse, & consequenter Christum non fuisse pro illo mortuum, Verbum tamen factum fuisse hominem: tunc enim institui potuisset sacrificium, in quo sub sola specie panis totus Christus consecraretur, & offerretur Deo in cultum eius absque vlla mastratione mystica, vel representatione passionis: quia tunc illa actio posset ad cultum Dei ordinari, & per illam posset aliquid in cultum offerri: nulla est enim in hoc repugnancia: sicut, neque est contrario potest vlla asser-

gnari in hoc, quod nunc vtriusque speciei consecratio ad rationem sacrificij imponi potuerit. At modo de hoc non agimus. Sed inquirimus institutionem prout facta est, de qua nonnulla tanquam certa & indubitata supponenda sunt. Primum est, singulas consecrationes panis & vini per sese posse fieri ita, vt factæ teneant, quia vt supra dictum est, vt vna fiat, non pender essentialiter ab alia: nam statim ac verba consecrationis panis consummantur, fit aliquid sacrum, etiam si contingat, vinum non sacrari; & idem esset, si è conuerso calix ante panem, vel etiam sine pane consecraretur. Vnde sic, quancumq; ex his actionibus per se sumptam esse sufficientem ad efficiendum aliquid sacrum; & consequenter rationem hanc essentialiter conuenire cuilibet earum per se consideratæ; scilicet: esse effectricem alicuius sacri ad cultum Dei pertinentis: nam quoad hoc præcisè, neutra pender ab altera: vnde, quoad hoc non possunt dici partes essentielles alicuius totius: nam quando duo partes sunt essentielles, si vna pars adhibeatur sine altera, nihil fit, vt patet in Baptismo, si ablutio sine verbis, vel è conuerso applicetur. Quamuis autem hoc ita sit; adhuc superest quæstio, an illud sacrum, quod per vnam vel alteram consecrationem præcisè fit, secundum præsentem institutionem habeat essentialem rationem sacrificij, vel quidnam illud sit.

Secundo est certum, mutationem illam panis, quæ in consecratione fit, non esse per se primo intentam in hoc sacrificio, vt panis, vel vinum destruat in honorem Dei; non quia hoc fuerit impossibile, sed quia tale sacrificium esset imperfectum ex parte rei oblate, vt recte probant rationes secundæ sententiæ: nostrum autem sacrificium est perfectissimum & infinitum ex hoc capite: non ergo per se primo fit ob destructionem panis: essentia ergo huius sacrificij non potest primario consistere in ditione panis. Adhuc tamen superest quæstio, an hæc deditio intret aliquo modo essentiam huius sacrificij, prout de sacro institutum est.

Conclus. Dico ergo primo, consecrationem habere rationem sacrificij sub ratione mysticæ maestationis, ac separationis corporis & sanguinis ex vi verborum, totumq; hoc ad essentiam huius sacrificij pertinere. Quoad hanc partem veram esse censéo secundam opinionem, quam tenet etiam, quoad hoc Bellarm. li. 4. de Euch. c. 22. & sumi potest ex D. Th. q. 80. ar. 12. ad 5. quatenus dicit, representationem Dominicæ passionis in consecratione peragi, ideoq; non posse corpus sine sanguine consecrari: & ex hoc art. 1. in quo probat. in mysterio Eucharistiæ immolari Christum, quatenus continet expressam imaginem, & representationem sacrificij cruenti, quod etiam multi Patres docuerunt, quorum testimonia in præcedentibus sectionibus retulimus. Ex quo principio potest in hunc modum ratio concludi; hoc mysterium ita est sacrificium incruentum, vt esse debeat representatio cruenti sacrificij, iuxta Christi verba in hunc modum ab Ecclesia intellecta; Hoc facite in meam commemorationem, i. in representationem passionis meæ. Vnde est illud Cypr. lib. 2. ep. 3. Scriptura dicit: Quotiescumq; ederitis panem istum, & calicem istum biberitis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat: quotiescumq; ergo calicem in commemorationem Domini & passionis eius offerimus, id, quod constat Dominum fecisse, facimus: Et illud Aug. in c. Semel, de Cōsec. d. 2. Semel immolatus est Christus in semetipso, & tamen quotidie immolatur in sacramento: & alia multa, quæ in ea dist. referuntur, præsertim in c. In Christo, vbi Ambros. ait, hoc sacrificium esse exemplum illius, quo semel in cruce Christus oblatus est: est ergo hoc de ratione & essentia huius sacrificij, vnde fit: quicquid fuerit de ratione huius expressæ representationis, esse etiam de essentia, & ratione huius sacrificij.

De harm. d. I. v. 6.

Cyprian.

Augustin.

Ambros.

Dico ergo secundo: vt hoc mysterium absolute & simpliciter sit verum sacrificium, prout à Christo est institutum, essentialiter requiri vtriusque speciei consecrationem. Ita videtur mihi sentire D. Tho. Et probatur ex præcedente conclusione; quia de essentia huius sacrificij est expressa representatio mortis & passionis Christi, sed hæc intrinsece requirit consecrationem vtriusque speciei: ergo vtriusque consecratio est de ratione sacrificij. Minor declaratur, quia aliud est loqui de quolibet signo, seu iudicio mortis Christi: aliud vero, de expressa representatione passionis eius. Primum enim reperiri potest in qualibet specie per se sumpta, tamen valde implicite & obscure: quia corpus, licet ex se & ex vi verborum non dicat determinate corpus viuum, tamen etiam non excludit illud: & ideo consecratio corporis, vt sic: non satis significat corpus mortuum, cum de se indifferens sit ad viuum, & mortuum, & idem fere est de consecratione sanguinis per se sumpta: nam etiam sanguis potest esse in venis, & extra venas: ergo sola illius consecratio ex vi sua non representat sanguinem, vt separatum à corpore: necessaria ergo est separata vtriusque speciei consecratio: vt sit expressa representatio passionis, atque adeo mysticæ maestatio. Accedit alia differentia notanda. Nam sacrificium Christi cruentum non consistit in hoc, quod corpus eius fuerit mortuum, vel quod sanguis fuerit extra venas, sed in ipsa actuali passione, & sanguinis effusione vsq; ad separationem animæ à corpore. Vnde fit, vt licet demus, per vnam speciem corporis significari corpus mortuum, & per sanguinis speciem per se sumptam significari sanguinem effusum, non inde fit, per singulas species per se sumptas representari sacrificium cruentum, nisi fortasse in suo termino. At vero, quando sanguis statim post corpus separatim consecratur, quasi in viua imagine representatur ipsa effusio sanguinis, & consequenter separatio animæ à corpore, quæ ex effusione sanguinis secuta est: nam (vt Scriptura interdum loquitur) vita hominis in sanguine est: & ideo solet anima per sanguinem representari.

Secundo probari potest conclusio verbis & factis Christi. Ipse enim in vtraque specie obtulit, quas non sine causa in diuersis materijs, & diuersis verbis consecrauit, nec sine mysterio in consecrando calice addidit illa verba, Hic est sanguis meus, qui pro vobis effundetur in remissionem peccatorum, indicas, per sui sanguinis effusionem perfectam esse remissionem peccatorum. Et ideo ad hunc effectum applicandum instituit sacrificium, quod illam effusionem representet per separatam sanguinis à corpore consecrationem. Post illud autem factum præcepit nobis, vt eodem modo offerremus: dicens, Hoc facite in meam commemorationem: & ita Ecclesia semper intellexit, & seruauit: est ergo vtraque consecratio simpliciter necessaria, vt hoc sacrificium consistat: & hoc sensu dicitur de essentia eius, quæ non potest aliunde melius intelligi quam ex verbis & factis instituentis. Tertio declaratur exemplis & figuris. Etenim in lege veteri, quando plures actiones, aut res præcipiebantur ad faciendum aliquod sacrificium, oēs illæ erant de substantia sacrificij, vt v. g. si præcipiebatur animal interfici, & cremari. Similiter in sacrificio Melchisedech, panis & vinum censenda sunt fuisse de essentia: quia Scriptura simpliciter dicit, obtulisse panem & vinum: nec posset rationabiliter dici, vnam potius, quam aliam materiam; aut alterutram potius, quam vtramq; fuisse de essentia, cum Scriptura simplici & copulatiua locutione vtramq; æque cõprehendat, & (q; proximè ad rem spectat) sacrificium Christi cruentum, licet in passione fuerit in choatum, tamen essentialiter mortè requisitum: ita, vt si mors non fuisset reuera subsecuta, sacrificium non fuisset essentialiter perfectum, nec consummasset redemptionem nostram, supposita Dei institutione & reuelatione: ergo cum

Hoc sacrificium à Christo institutum vtriusque speciei consecrationem essentialiter requirit.

Probat ex conformitate ad sacrificium cruentum Christi.

Ex Christi facti in vna.

Ex vtriusque substantia sacrificij.

cum hoc sacrificium multis actionibus & speciebus consistat, ex praecepto Christi: cumq; in vtraque simul sumpta, & compleatur proprie figura sacrificij Melchisedech: & in illa consistat propria significatio sacrificij cruenti, quantum ad id, quod in eo maxime essentialiter fuit: verisimile valde est, vtriusque speciei consecrationem esse de essentia. Quarto à simili sumitur alia coniectura à rebus artificialibus, in quibus illae partes materiae essentialiter consistunt, ex quibus resultat forma totius, & sine quibus esse non potest: vt v. g. in triangulo tres lineae sunt de essentia, quia sine illis non potest esse talis figura, quae est de essentia trianguli: & similiter in domo & alijs: sic igitur in praesenti, significatio propria & integra sacrificij, est quasi forma totius sacrificij: & ideo res illae seu actiones, sine quibus talis significatio esse non potest, merito existimandae sunt essentialiter. Hoc autem modo se habet in praesenti vtraque consecratio, vt satis explicatum est: quia licet in singulis speciebus per se sumptis possit intelligi aliqua significatio, ea tantum est implicita & obscura: quando autem, aliquod signum institutum est, vt explicite praesentet, non satis est ad essentiam eius implicita & obscura significatio: sicut in forma Baptismi non satis est dicere, In nomine Trinitatis, quia illa forma instituta est cum explicita significatione mysterij, per illa autem verba tantum implicititer significatur. Nec refert, si quis dicat, per singulas consecrationes significari cultum Dei: quia non significatur, prout significari debet, iuxta voluntatem instituentis: imo non significatur ille cultus, qui per macerationem cruentam, & incruentam Christi exhibitus est: quia non representatur Christi redemptio & satisfactio, donec vtraque consecratio finiatur: & ita illa potius est quaedam inchoatio cultus, qui per vtramque speciem essentialiter consummatur.

Similitudine ab arte facta.

Scrupulo occurritur.

Ad rationem in contrarium responsum datur.

Ex quibus non solum probata est conclusio posita, sed etiam responsum est ad fundamentum prioris sententiae, nil enim refert, quod per primam consecrationem aliquid sacrum fiat, quod factum maneat, etiam si secunda non sequeretur: vnde enim solum fit, in illa consecratione esse inchoatum sacrificium, non vero essentialiter perfectum: sicut etiam in acto fundamento, & erecto pariete, aliquid factum manet, quamuis aedificatio non ulterius progrediat: nemo tamen dicit iam esse domum essentialiter factam, sed inchoatam, & in alijs sacrificijs idem est: nam, si animal, quod interfici & comburi praecipitur, vt in sacrificium offeratur, prius interficiatur, & postea non comburatur, reuera interfectum manet, non tamen propterea ibi fuit sacrificium essentialiter perfectum, sed inchoatum tantum, & idem proportionaliter fuisse in sacrificio cruento Christi, si post flagella & clauorum etiam infixionem, mors non fuisset secuta: nam reuera mansisset sanguis effusus, & corpus vulneribus, seu cicatricibus affectum, & quodam speciali modo sanctificatum: non tamen fuisset sacrificium essentialiter perfectum. Ita igitur in praesenti per priora verba fit consecratio materiae: quia hoc Christus instituit, & veritas formae idem requirit: illa vero est quaedam inchoatio sacrificij, cuius actio physica statim habet effectum circa suam materiam: expectat tamen (vt sic dicam) aliam partem, donec compleatur significatio sacrificij: & ideo non fuit in illa essentialiter completum.

Effectus huius sacrificij proprie consistens non ante vtriusque speciei consecrationem datur.

Atq; hinc intelligitur primo, proprium effectum huius sacrificij, vt sic, non dari consecrata vna specie, donec vtriusque consecratio consummatur: quia effectus non datur, donec sacrificium sit essentialiter perfectum, sicut dicebamus de sacrificio cruento: non fuisse per illud consummatam redemptionem, & propitiationem apud Deum, nisi quatenus in morte consummatum est: idem enim dicendum est in praesente sacrificio, nihil per illud fieri, donec macratio mystica perfecta est. Ad quod applicari potest illud d

ad Hebr. 9. Sine sanguinis effusione non fit remissio, neq; hoc sacrificium est propitiatorium sine mystica sanguinis effusione, & ideo, vt dixi, Christus in consecratione sanguinis mentionem fecit remissionis peccatorum. Non licet tamen hinc colligere, solum sanguinis consecrationem posse sufficere: cum quia in sacrificio praeter sanguinem requiritur victimam etiam, quia, vt dixi, consecratio sanguinis per se sola non representaret sanguinis effusionem. Vltimo colligitur, quam fit verum, quod supra diximus, non posse vnam speciem sine alia consecrari, & quae ibi diximus, possunt etiam ad praesentem doctrinam confirmandam applicari.

Sed quaeret aliquis, an non solum vtraque species, sed etiam aliquis ordo in consecratione eorum seruandus, sit de essentia huius sacrificij, id est, quod prius corpus, postea sanguis consecratur. Ratio autem dubitandi esse potest, quia hoc sacrificium est vnum per modum entis artificialis: in artificialibus autem non solum materiales partes componentes, sed etiam ordo in compositione earum est de essentia artificiali, vt patet in domo, & alijs. Et in praesenti declaratur, quia nisi ille ordo seruetur, non significabitur effusio sanguinis à corpore: quia, vt sanguis effundatur, necesse est, vt corpus praexistat; eademque ratione non significabitur separatio animae à corpore. In hoc dicendum quidem est, graue peccatum esse huiusmodi ordinem immutare contra totius ecclesiae consuetudinem, conformem Christi Domini facto ac verbis: ex quibus, & ex ratione facta, potest aliquis non omnino sine causa dubitare, an in uerbo talis ordinis sit non solum peccaminosa, sed etiam contra substantiam sacrificij: vnde dubium non est, quin hoc sit graue sacrilegium. Nihilominus tamen non video sufficiens fundamentum ad dicendum, sacrificium, in quo prius sanguis, quam corpus consecraretur, non habere veram rationem huius sacrificij: quia in re reperitur totum id, quod Christus instituit; & praescriptus ordo non videtur ita necessarius ad praedictam significationem, seu macrationem mysticam: nam in eodem momento, in quo vltima consecratio absoluitur, quae cumq; illa sit, sufficienter representatur separatio sanguinis à corpore, seu animae à corpore. Neque ad hanc representationem necesse est, vt corpus prius tempore antecedat: nam si per possibile, vel impossibile simul possent verba vtriusque formae proferri, & vtriusque speciei consecratio simul finire, nihilominus verum foret sacrificium.

Dico tertio: Actio essentialis huius sacrificij necessario includit consecrationem, prout continet transubstantiationem panis & vini in corpus, & sanguinem Christi: vnde illi duo termini, scilicet, destructio panis & vini, quoad substantias: & praesentia Christi sub speciebus, etiam suo modo pertinent ad essentiam huius sacrificij. In hac conclusione dissentio à posteriori sententia supra relata; & vt exillimo, eam tenent reliqui auctores citati. Et probatur ex dictis, quia huiusmodi actio & transmutatio, necessaria est ad hoc sacrificium, prout institutum est, vt etiam auctores secundae sententiae fatentur, & est per se evidens; quia sine hac actione impossibile est, Christum offerri sub speciebus: est ergo necessaria; & non vt aliquid praesuppositum ad sacrificium: ergo vt intrinsece pertinet ad essentiam sacrificij. Probatur minor, quia realis sacrificium non potest consistere in mera significatione, quae nostro modo loquendi, intelligitur esse in rebus iam factis seu constitutis in facto esse: qualis intelligi potest in speciebus panis & vini in pyxide consecratis. Tum quia sacrificium proprie consistit in actione, propter quod species, quae conseruantur consecratae, non tamen diu sunt sacrificium, quamdiu conseruantur: etiam si ambigunt species conseruentur: quia non toto illo tempore offeruntur, cum tamen sacrificium consistat in oblatione

tionē ipsa. Tum etiam, quia sacrificium eruentum Christi positum fuit in ipsa actuali oblatione passionis, quam ut sic, representare debet hoc sacrificium: species autem prius consecrata & cōseruata non representant hoc modo actualem passionem: licet representent Christum passum aut mortuum, ut supra dicebam: ergo, ut sic, nō sunt sacrificium, ut sacrificium non consistit in significatione specierum consecrarum, ut sunt in facto esse: ergo ut est in actuali consecratione earum: ergo ipsa actualis consecratio intrinsece & essentialiter pertinet ad hoc sacrificium, & non tantum, ut conditio præsupposita. Patet consequentia, quia hoc sacrificium non est significatio tantum, sed est actio significans, sicut sacramentum non est sola significatio, sed est res, vel actio, aut receptio sensibilis significans: unde, sicut ablucio sensibilis, vel alia similis actio est de essentia sacramenti: ita hic actio consecrandi est de essentia sacrificij. Dices, hoc argumento, ad summum probari, prolationem sensibilem verborum esse de essentia huius sacrificij sensibilis. Respondetur, hinc ulterius consequi, ipsamet transubstantiationem, que in materia huius sacrificij fit, quatenus per verba formæ aliquo modo sensibilis est, includi intrinsece & essentialiter in mystica maclatione huius sacrificij: quia hæc maclatio mystica non fit per nuda signa: sed vere ac realiter præsentando, & offerendo res illas, quæ mystice separari dicuntur: ut constat ex fide qua credimus, tam perfectum esse hoc sacrificium, ut in ipso corpus & sanguis Christi offerantur, non in signo tantum, sed vere ac realiter: ergo actio consecrandi, etiam ut per eam sunt præsentés sub speciebus huiusmodi res, quæ Deo offeruntur, pertinet ad essentiam huius sacrificij tum ratione sui, tum ratione sui termini, ut actualiter terminat ipsam actionem.

Et confirmatur ac declaratur, quia hæc separatio mystica non ita fit, ut prius supponantur præsentés res, quæ separari dicuntur, & postea per aliquam actionem & significationem separari dicantur, quia nec corpus, aut sanguis Christi ad est in altari, antequam consecratio fiat: nec postquam ibi sunt, fit circa illa aliqua noua separatio mystica præter illam, quæ in ipsamet consecratione intrinsece imbibita est: sed, quia per consecrationem ipsam separati sunt ex vi verborum, inde postea separata manent: sed non fit postea noua separatio: igitur solum dicuntur separari mystice corpus & sanguis Christi in hoc sacrificio, quia separati sunt ex vi verborum: ergo in hac mystica separatione, non præsupponitur tantum, sed intrinsece & essentialiter includitur ipsa effectio corporis & sanguinis Christi sub speciebus cum tali modo, ut ex vi verborum ponatur solum corpus sub speciebus panis, & solus sanguis sub speciebus vini. Nec præter hanc potest fingi alia actio separatiua, sed per hanc formalissimè fit mystica ratio, prout fieri potest. Et confirmatur secundo, quia de ratione veri & realis sacrificij est, ut aliquid sacrum fiat circa materiam, & rem oblatam, sed hic non est alia actio, per quam fiat aliquid sacrum circa materiam & rem oblatam, præter actionem transubstantiatuam, per quam & Christus, qui est res oblatam, sub speciebus constituitur, & substantia panis excluditur, & eius accidentia sanctificantur per coniunctionem ad Christum: ergo totum hoc est de essentia huius sacrificij & maclationis mysticæ. Tandem declaratur exemplo: nam in sacrificio, v.g. agni Paschalis, est confiderare realem maclationem ipsius agni, & maclationem mysticam Christi in agno representati: qui propterea dicitur, agnus occisus ab origine mundi, non potest autè intelligi, quod illa maclatio mystica fuerit de essentia talis sacrificij, nisi quatenus fundata in reali maclatione talis agni: nam ea fundabatur significatio passionis Christi: & ideo necessarium etiam fuit, ut illamet actio realis, per quam interficiebatur agnus, esset de essentia illius sacrificij: quia per illam,

ut sic fiebat aliquid sacrum circa rem oblatam: & significatio passionis Christi non fiebat, nisi per illamet actionem, ut terminatam ad talem terminum idem ergo est proportionaliter ascendendum in nostro sacrificio, quod tam verum & reale sacrificium est, & multo perfectius.

Atque hinc inferitur primo, illam habitudinem, quam dicit hoc sacrificium ad suum terminum, ad quem, id est, ad corpus & sanguinem Christi sub speciebus, esse præcipuam ac maxime intentam & essentialē in hoc sacrificio, & consequenter includere intrinsece huiusmodi terminum, ut actu terminantem hanc actionem, quod habet in ipsomet instante consecrationis. Probatur, quia res hic præcipue oblata est Christus, qui non offertur, nisi ut terminus huius actionis, ut supra declaratum est: neque aliter hæc actio illum attingit, ut constat ex dictis supra de transubstantiatione: ergo hæc actio sub prædicta ratione est maxime essentialis huic sacrificio. Patet consequentia, nam in omni sacrificio, actio quæ primario versatur circa rem oblatam ut sic, est maxime essentialis vnicuique sacrificio. Et confirmatur, quia Christus non est res oblatam, prout existit in propria specie, sed prout existit sacramentaliter sub speciebus: ergo & oblatio debet attingere aliquo modo Christum, ut est sub speciebus: quia oblatio dicitur habitudinem ad rem oblatam, ut sic, sed talis oblatio non dicitur habitudinem ad Christum præsuppositum sub speciebus: quia postquam ibi est, nihil vitra circa illum operatur: ergo, ut ponit illum sub speciebus.

Secundo infero, habitudinem ad terminum à quo id est, destructionem panis, esse suo etiam modo essentialē huic sacrificio, eo nimirum modo, quo habitudinem ad terminum à quo solet esse essentialis in qualibet mutatione. Probatur, qui, ut sæpe dixi, ad declarandum essentiam huius sacrificij, non est considerandum, quid Deus facere potuerit, sed quid facere de creuerit, aut instituerit: quia essentia præsentis sacrificij ex præsentē institutione pendet: quamuis autem potuerit Deus, corpus & sanguinem hic efficere per aliam actionem, quæ non includeret habitudinem ad non esse panis, ut termini à quo, tamen de facto instituit, ut hæc actio fieret per admirabilem transmutationem panis & vini in corpus & sanguinem Christi: ergo de facto actio hæc sacrificandi essentialiter includit totam hanc transmutationem, primario quidem actionem positiuam, quæ est ad terminum ad quem: secundario vero mutationem termini à quo, quæ est destructio panis. Neq; hinc sequitur, panem & vinum esse res principaliter oblata in hoc sacrificio: sed solum sequitur, esse materiam sacrificij: quo modo nemo negare potest esse de essentia huius sacrificij, quatenus ex alijs materijs conici non potest. Ex quo etiam sequitur, id, quod fit circa huiusmodi materiam, qualis est separatio specierum sacramentalium, ad quam necessario sequitur desideratio panis & vini, essentialiter pertinere ad essentiam huius sacrificij. Patet consequentia, quia est aliquid sacrum, quod fit circa rem oblatam: quæ non est tantum caro & sanguis Christi per se ac nude sumpta, sed ut coniuncta speciebus sacramentalibus: ergo tota illa actio, vel mutatio est de essentia huius sacrificij. Deniq; tota est supernaturalis, & aperissima, ut fiat in cultum Dei: & tota fit per modum vnus: ergo tota instituta est per modum vnus essentialis sacrificiationis.

Fundamentum igitur secundæ sententiæ fere ex dictis expeditum est: ostendimus enim, quomodo tria illa supra numerata, sint de essentia huius sacrificij: quod autem dicitur, destructionem panis non esse per se intentam, neque fieri ad placandum Deum, nō obstat: quia terminum à quo non oportet esse per se intentum, quamquam ad essentiam mutationis suo modo pertineat, eo tamen modo, quo necessarius

Prima oblatio ex prædicta.
Habitudinem quam hoc sacrificium dicit ad corpus & sanguinem Christi, primario intentam est.

Habitudinem ad panem & vinum, ut destructum in sacrificio essentialiter secundario.

Ad idem in panis & vini separatio de essentia Eucharisticæ sacrificij.

Ad fundamenta secundæ opinionis responsio.

